

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๖
มิถุนายน ๒๕๕๙

สารบัญ

๑ “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน”

๒ มุมสะท้อน

๓ กสม. แดลงข่าว “ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. และการตรากฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง”

๔ ภาพกิจกรรม

๕ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมายและสิทธิมนุษยชน

๖ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ปัญหาการเสนอข่าวกระทบสิทธิของประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๗ ● กสม. จัดสัมมนาวิชาการ “การสร้างกลไกการไกล่เกลี่ยระดับข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Conciliation) ตามหลักการปารีส”

● กสม. เยี่ยมเรือนจำกลางอุบลราชธานี

๘ กสม. ลงพื้นที่ชุมชนโคกยาว ต.ทุ่งลุยลาย อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ เพื่อตรวจสอบและติดตามความคืบหน้ากรณีการหายตัวไปของนายเด่น คำแหล้ แกนนำนักต่อสู้เพื่อสิทธิที่ดินทำกิน

“ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน”

โดย นายวัส ติงสมิตร

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

“สิทธิมนุษยชน”(Human Rights :HR) ในแนวคิดสมัยใหม่ไม่ใช่สิทธิที่มีมาโดยธรรมชาติของมนุษย์ แต่เกิดจากการกระทำหรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ภายหลังที่เกิดสังคมการเมืองที่เรียกว่า “รัฐ” แล้ว และเห็นว่าสิทธิมนุษยชน เป็นเรื่องของอุดมการณ์ที่มนุษย์กล่าวอ้างเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองจากผู้ปกครอง โดยอ้างความชอบธรรมว่าเป็นสิ่งจำเป็น และไม่หยุดนิ่ง

สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (UN OHCHR) เห็นว่าสิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิที่ติดตัวมนุษย์ทุกคน โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ, ถิ่นที่อยู่, เพศ, ชาติพันธุ์, สีผิว, ศาสนา, ภาษา, หรือสถานะอื่นใด เราทุกคนได้รับสิทธิมนุษยชน โดยเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ สิทธิเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน และแบ่งแยกไม่ได้

ส่วนสิทธิมนุษยชน ตามกฎหมายไทย หมายถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญไทย กฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม (พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง)

จากสภาวะการณ์เช่นนี้ ทำให้ในปัจจุบันโลกกำลังให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้ให้การรับรองเอกสารหลักการแห่งสหประชาชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน : การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ เยียวยา (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights : Implementing the Protect, Respect, Remedy Framework (UNGPs) ซึ่งมีเสาหลัก ๓ ประการเป็นพื้นฐานสำคัญ ได้แก่

(๑) ให้อำนาจหน้าที่ในการ “คุ้มครอง” ประชาชน (State Duty to Protect) จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยบุคคลรวมทั้งองค์กรภาคธุรกิจจากการมีนโยบายควบคุมที่เหมาะสม

(๒) ให้อำนาจธุรกิจ “เคารพ” ในหลักสิทธิมนุษยชน (Corporate Responsibility to Respect) ไม่ว่าจะเป็ธุรกิจระดับใดก็ตาม ต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่จะตามมาในการดำเนินกิจการ และควรที่จะใช้ความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

(๓) การเข้าถึง “การเยียวยา” (Access to Effective Remedy) ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเยียวยาในทางศาลหรือไม่ใช่ในทางศาลก็ตาม

เป็นที่น่ายินดีว่า ภาครัฐได้ปรับตัวในประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนอย่างสำคัญ โดยจะเห็นได้จากการที่ปลดกระทรวงยุติธรรม ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลไทยได้มีคำกล่าวในโอกาสนำเสนอรายงานการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยภายใต้กระบวนการ

